

HELMI MUSTONEN

Koneinvestoinnit – Leasing- vai osamaksurahoitus?

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2024

TIIVISTELMÄ

Mustonen, Helmi: Koneinvestoinnit – Leasing- vai osamaksurahoitus?
Opinnäytetyö, AMK
Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto
Helmikuu 2024
Sivumäärä: 40

Opinnäytetyön tavoitteena oli vertailla koneiden ja kaluston leasing- ja osamaksurahoituksen eroja selvittämällä kummankin rahoitusmuodon ominaisuudet. Asiakasyritykselle on annettu suositus parhaiten soveltuvasta rahoitusmuodosta tämän vertailun perusteella. Toimeksiantajana toimi tilitoimisto, jonka asiakasyritykselle opinnäytetyö tehtiin.

Opinnäytetyön tutkimustavaksi valittiin tapaustutkimus, johon sisältyivät haastattelut ja dokumenttianalyysi. Haastattelut keskittyivät pääasiassa asiakasyrityksen toimitusjohtajan kanssa käytyihin keskusteluihin, jotka tarjosivat kattavan kuvan yrityksen nykytilanteesta ja toiminnasta. Dokumenttianalyysissä perehdyttiin rahoituspäätöksiin, vuosikertomuksiin ja tilinpäätöksiin.

Opinnäytetyön teoriaosuus kokoaa keskeisimmät käsitteet ja näkökulmat, jotka liittyvät rahoitukseen, erityisesti keskittyen osamaksurahoitukseen ja leasingrahoitukseen. Teoriaosuudessa pyrittiin tarjoamaan yleistä tietoa ja teoriaa näistä aiheista, mutta samalla esittelemään myös asiakasyrityksen omat näkökulmat ja lähestymistavat kyseisiin teemoihin.

Rahoituksen teoria ja yrityksen nykytila-analysointi tarjosi pohjan rahoitussuositukselle. Opinnäytetyössä tarkasteltiin rahoitusvaihtoehtoja kohde yrityksen näkökulmasta.

Avainsanat: rahoitus, osamaksu, leasing

Abstract

Mustonen, Helmi: Investment in machinery – Leasing or hire-purchase financing?

Bachelor's thesis

Bachelor's degree in business administration

February 2024

Number of pages: 40

The aim of the thesis was to compare the differences between leasing and installment financing for machinery and equipment by examining the characteristics of each financing method. Based on this comparison, a recommendation has been provided to the client company regarding the most suitable financing option. The thesis is conducted on behalf of an accounting firm, which is the client company for whom the thesis is being carried out.

The research method chosen for the thesis was a case study, which included interviews and document analysis. The interviews primarily focused on discussions held with the CEO of the client company, providing a comprehensive overview of the current situation and operations of the company. The document analysis involved a thorough examination of financial decisions, annual reports and financial statements.

The theoretical section of thesis encompassed key concepts and perspectives related to finance with a specific emphasis on installment and leasing financing. While offering general information and theory on these topics, the theoretical section also presented the client company's own viewpoints and approaches to these themes.

The theory of finance and the analysis of the current state of the company provided the foundation for the financing recommendation. The thesis examined financing options from the perspective of the target company.

Keywords: financing, hire purchase, leasing

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 LÄHTÖKOHDAT JA OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET	6
2.1 Lähtökohdat.....	6
2.2 Teoreettinen viitekehys	7
2.3 Aiempi työ aiheesta	8
3 TIEDONKERUUMENETELMÄT JA TOTEUTUSTAPA	9
3.1 Opinnäytetyön lähestymistavat	9
3.2 Käytetyt aineistokeruumenetelmät	9
3.2.1 Dokumenttianalyysi	10
3.2.2 Haastattelut	11
4 INVESTOINTIEN RAHOITUS.....	12
4.1 Investoinnit	12
4.2 Vieras pääoma	14
4.3 Investointien rahoitusvaihtoehtoja	15
5 LEASING	16
5.1 Leasing rahoitusmuotona	16
5.2 Leasing-sopimuksen prosessi	18
5.3 Riskit ja hyödyt	19
6 OSAMAKSU.....	20
6.1 Osamaksu rahoitusmuotona	20
6.2 Osamaksusopimuksen prosessi.....	23
6.3 Riskit ja hyödy	24
7 RAHOITUSSUOSITUS YRITYS X OY:LLE	25
7.1 Haastattelu	25
7.2 Yritys X Oy:n nykytilanne	25
7.3 Yritys X Oy:n vakuudet.....	27
7.4 Yritys X Oy:n tunnuslukuja	27
7.5 Taseen ja tuloksen reagointi rahoitusvaihtoehtoihin	29
7.6 Rahoitussuositus	33
7.7 Yritys X Oy:n toimitusjohtajan kommentit rahoitussuositukseen	36
8 POHDINTA	36
8.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	36
8.2 Opinnäytetyön sisällön arviointi.....	37
LÄHTEET.....	39

1 JOHDANTO

Yrityksen menestyksen varmistaminen ja kasvun mahdollistaminen ovat keskeisiä tavoitteita liiketoiminnan harjoittamisessa. Rahoituksen hallinta on yksi avaintekijä näiden tavoitteiden saavuttamisessa. Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan kahta eri rahoitusmuotoa, joita tutkittava yritys voi hyödyntää koneiden ja kaluston rahoittamisessa. Tässä työssä keskitytään vertailemaan leasingrahoitusta ja osamaksurahoitusta selvittäen kumpi näistä vaihtoehdoista on järkevämpi ratkaisu tutkittavalle yritykselle. Rahoituksen merkitys korostuu erityisesti nykyisessä taloudellisessa ilmapiirissä, jossa yritykset ovat kohdanneet monia haasteita ja kriisejä. Yritykset ovat kohdanneet kasvaneen rahoituksen tarpeen koronapandemian, Venäjän hyökkäyksen Ukrainaan ja inflaation vuoksi.

Opinnäytetyössä pyritään antamaan selkeä kuva siitä, miten asiakasyritys voi hankkia tarvitsemaansa rahoitusta ja millaisia vaikutuksia eri rahoitusmuodoilla voi olla liiketoiminnalle. Keskeisenä kysymyksenä on, pitäisikö asiakasyritys valita leasingrahoitus vai osamaksurahoitus koneiden ja kaluston rahoitukseen. Tämä päätös voi vaikuttaa yrityksen taloudelliseen tilanteeseen, kannattavuuteen ja tulevaisuuden kasvumahdollisuuksiin.

Opinnäytetyö tulee hyödyttää toimeksiantajaa ja heidän asiakasyritystään, kuten myös laajemmin liike-elämän yrityksiä, tarjoten arvokasta tietoa rahoitusvaihtoehtojen vertailusta ja niiden vaikutuksista liiketoimintaan. Opinnäytetyön tavoitteena on tarjota käytännön suosituksia ja näkemyksiä siitä, miten yritys voi tehdä tietoisia ja harkittuja päätöksiä rahoituksen suhteen, edistäen siten liiketoiminnan menestystä ja kasvua haastavassa taloudellisessa ympäristössä. Opinnäytetyön etenemisen myötä pyritään selvittämään, mikä rahoitusmuoto sopii parhaiten asiakasyrityksen tarpeisiin, ja mitkä ovat niiden rahoitusrakenteelliset ja kirjanpidolliset vaikutukset.

2 LÄHTÖKOHDAT JA OPINNÄYTETYÖN TAVOITTEET

2.1 Lähtökohdat

Toimeksiantajana toimii ValtaSata Oy, jonka pääasiallinen toimiala on tilitoimisto. Toimeksiantajalla on kaksi konttoria, toinen sijaitsee Harjavallassa ja toinen Tampereella. Yrityksen palveluihin kuuluu tuottaa asiakkailleen henkilöstö- ja taloushallinnonpalveluita. ValtaSata Oy tuottaa kirjanpitoja, tilinpäätöksiä, raportointia, aineisto keruuta, verosuunnittelua, palkanlaskentaa, osto-reskontraa, maksuliikennettä, myyntireskontraa ja laskutusta. Yritykseltä löytyy vankka asiantuntijaisuus ja kokemus talous- ja henkilöstöpalveluista. (ValtaSata Oy, 2023.)

Tutkittava asiakasyritys on toimeksiantajan asiakas, jolle toimeksiantaja haluaa luoda rahoitussuosituksen. Tutkittavana asiakasyrityksenä on Yritys X Oy. Yrityksen pääasiallinen toimiala on tieliikenteen tavarankuljetus. Yritys on perustettu vuonna 1999. Yritys on erikoistunut teollisuuden sisä- ja ulkologistiikan palveluihin. Yritys X Oy:llä työskentelee noin 140 työntekijää. Asiakasyrityksen liikevaihto oli vuonna 2022 18 miljoonaa euroa. Yritys X Oy on konsernin emoyhtiö, johon kuuluu 4 tytäryhtiötä. Konsernin liikevaihto oli vuonna 2022 32 miljoonaa euroa. Yritys X Oy:n kuljetuskalustoon kuuluu 150 yksikköä eri tarpeita varten. Koneita ja kalustoa oli vuoden 2022 lopussa 3 miljoonan euron arvosta. Asiakasyrityksellä on ollut sekä leasingrahoituksia että osamaksurahoituksia. Yrityksessä tehdään korvaus- ja uusinvestointeja. Yrityksellä vuonna 2022 investointien nettomäärä oli 1,8 miljoonaa euroa. Investointien määrä oli normaalia pienempi maailmassa hallitsevien kriisien takia. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttivat koneiden toimituksiin. Yleisesti yrityksen investointi määrät ovat noin 2 miljoonaa euroa vuodessa. Näitä tietoja varmistaa yrityksen investointitaulukot, vuosikertomukset sekä tilinpäätös 2022.

Opinnäytetyötä tekevä opiskelija työskentelee toimeksiantajalla ja on tehnyt myös paljon yhteistyötä tutkittavan asiakasyrityksen kanssa yli neljän vuoden

ajan. Opinnäytetyön aihe-ehdotus tuli asiakasyrityksen perustajalta. Asiakasyritys halusi tehdä selvityksen, jossa selvitetään koneiden ja kaluston leasing- ja osamaksurahoituksen eroja. Yritys halusi tietää, mitä eroja rahoitusmuodoissa on kokonaisvaltaisesti ja mikä sopisi yritykselle parhaiten. Maailmantilanteen takia yritys haluaa eroon kaikista turhista kustannuksista sekä päästä hyödyntämään parhaimmat rahoitusedut tulevaisuudessa.

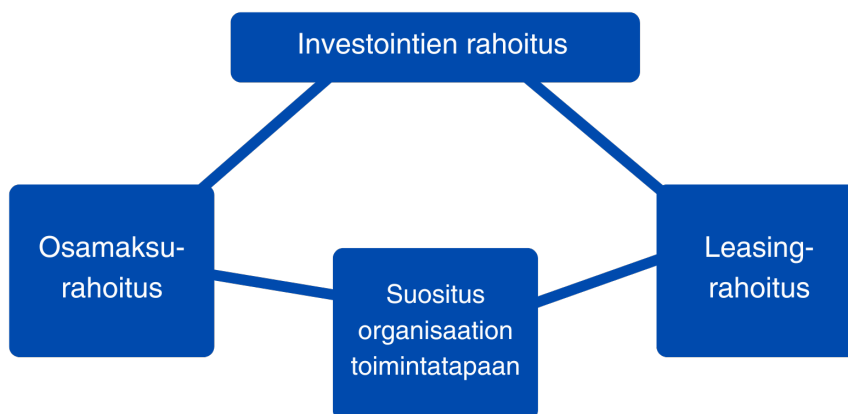
Tavoitteena on vertailla koneiden ja kaluston leasing- ja osamaksurahoituksen eroja, syvällisesti tutustumalla kumpaankin rahoitusmuotoon ja antaa tämän perusteella suositus asiakasyritykselle. Tarkoitus on selvittää, kumpi rahoitusmuoto on yritykselle järkevämpi ratkaisu. ValtaSata Oy saa perusteellisen opinnäytetyön, joka perustuu luotettaviin dokumentteihin ja haastatteluihin. Tämän opinnäytetyön avulla toimeksiantaja pystyy konsultoimaan asiakastaan perustellusti rahoituksen hakemisessa.

2.2 Teoreettinen viitekehys

Teoreettinen viitekehys käsittelee opinnäytetyön ilmiön teoriaa, jonka viitekehys rajaa. Opinnäytetyön tekijän tulee osata valita opinnäytetyöhön teorioita ja tutkimuksia ja luoda niistä teoreettisen viitekehysten. Opinnäytetyössä on empiirinen osuus ja teoreettinen osuus. Empiirinen osuus käsittelee ilmiöön keksittyjä ratkaisuja, se on opinnäytetyön tärkein osuus. Teoreettisen ja empiirisen osien tulee tukea toinen toista. Teoreettinen osuus on yleensä opinnäytetyön alkuosassa ja empiirinen osuus opinnäytetyössä sijaitsee yleensä viitekehysten jälkeen. On myös toinen tapa järjestää osuudet opinnäytetyössä, siinä osuudet vuorottelevat keskenään. (Kananen, 2017, s. 32–33.)

Tässä opinnäytetyössä teoreettinen osuus tulee ensin, jonka jälkeen tulee empiirinen osuus. Empiirisessä osuudessa on kumminkin vertailuja teoriaosuuteen eli nämä osuudet esitetään osaksi myös limittäin. Teoriaosuudessa käsitellään yrityksen rahoitusta, erityisesti osamaksurahoitusta ja leasingrahoitusta. Empiirisessä osassa käsitellään osamaksurahoituksen ja

leasingrahoituksen eroja, asiakasyrityksen haastattelua, opinnäytetyön tekijän analyysiä ja suositusta mihin rahoitusmuotoon kannattaisi asiakasyrityksen päätyä.

Kuva 1. Teoreettinen viitekehys

Kuvassa 1 on opinnäytetyön teoreettinen viitekehys, jossa kuvataan opinnäytetyössä käsiteltävät teoriat.

2.3 Aiempi työ aiheesta

Paljon on vertailtu ja tutkittu yksityishenkilöiden leasing- tai osamaksurahoituksia, mutta ei niinkään yritysten näkökulmasta. Yrityksillä investoinnit ovat suuria, joihin kannattaa aina ottaa rahoitus, jotta yrityksen maksukyky ei kärsisi. Yksityishenkilön ja yrityksen rahoitusmuodot eroavat toisistaan, jolloin ne eivät ole vertailukelpoisia.

Eskurin laatimassa opinnäytetyössä oli selvitetty yrityksen investointien rahoitusmuotoja, jossa on paljon samaa, kuin tässä opinnäytetyössä käsiteltävässä aiheessa. Työssä on käsitelty laajasti yrityksen investointien rahoitusmuotoja. Työ oli tehty vuonna 2009. Opinnäytetyössä oli selvitetty rahoitusvaihtoehtojen eroja ja niiden valintojen seurauksia. Opinnäytetyössä oli pohdittu rahoitusmuotojen vaikutusta kannattavuuteen ja tunnuslukuihin. (Eskuri, 2009, s. 39–45.)

Edellä mainitussa työssä käsitellään paljon samanlaisia asioita, kuin tässä opinnäytetyössä tullaan käsittelemään. Opinnäytetyö alkaa olemaan jo vanha, jolloin aiheen modernisointi ei olisi pahitteeksi. Eskuri käsittelee työssään kaikkia yrityksen investointeja. Tässä työssä opinnäytetyön tekijä käsittelee koneiden ja kaluston rahoitusta.

3 TIEDONKERUUMENETELMÄT JA TOTEUTUSTAPA

3.1 Opinnäytetyön lähestymistavat

Tähän opinnäytetyöhön valikoitui tutkimustavaksi tapaustutkimus. Tapaustutkimuksen määritelmä painottaa yhden tai useamman tapauksen perusteellista tarkastelua, missä tapauksen määrittely, analysointi ja ratkaisujen löytäminen ovat keskeisiä tavoitteita. Siksi tutkimuksessa ei ole itsestään selvää tai yhdentekevää, miten tutkittavat tapaukset valitaan, rajataan ja perustellaan. (Eriksson & Koistinen, 2014, s. 4.) Työssä halutaan saada aikaiseksi suositus asiakasyritykselle. Kanasen (2017, s. 35–36) mukaan laadullisessa opinnäytetyössä pyritään ymmärtämään ilmiö syvällisesti. Tavoitteena on kerätä aineistoa niin paljon, että opinnäytetyön tekijä ymmärtää ilmiön ja saa vastauksen opinnäytetyössä. Laadullisessa tutkimuksessa ei voida määrätä tutkimusaineiston laajuutta etukäteen. Laadullisessa tutkimuksessa tutkitaan vain yksittäisiä tapauksia, joka tarjoaa uuden keinon ymmärtää ongelmaa tai ilmiötä. Laadullista opinnäytetyötä kuvataan sanoin ja lausein, jolla halutaan saada kuvailen ongelma tai ilmiö ymmärretyksi.

3.2 Käytetyt aineistokeruumenetelmät

Aineistokeruumenetelmät tarjoavat informaatiota, joka tukee opinnäytetyön tekijää ilmiön tai ongelman ratkaisemisessa. Aineiston tehtävänä on tuoda luotettavuutta ja todenmukaisuutta opinnäytetyöhön. Aineistona toimii esimerkiksi

muistiot, elämäkerrat, päiväkirjat ja kokouspöytäkirjat. Aineisto voi olla mitä tahansa kirjoitettua, kuvallista tai äänimateriaalia. Ennen opinnäytetyön suorittamista opinnäytetyön tekijän tulee perehtyä aineistoon hyvin, jotta hän saa laajan ymmärryksen ilmiöstä. Tällöin opinnäytetyön tekijän on helpompi lähteä rakentamaan tutkimusta. (Kananen, 2015, s. 132.)

Laadullisessa tutkimuksessa käytetään aineistokeruumenetelmänä muun muassa dokumentteja, havainnoiteja ja haastatteluita. Aineistokeruumenetelmät jaetaan sekundäärisiin ja primäärisiin. Sekundäärisiin kuuluu erilaiset dokumentit, kun taas primäärisiin kuuluu havainnointi ja haastattelut. Aineistoja tulisi opinnäytetyön tekijän analysoida eri menetelmin. (Kananen, 2017, s. 82–83.)

Tämän työn aineistokeruumenetelminä toimii erilaiset dokumentit ja haastattelut. Nämä ovat laadullisen tutkimuksen aineistokeruumenetelmiä. Opinnäytetyön tekijä totesi nämä parhaimmiksi aineistokeruumenetelmiksi, jolla saadaan hyvää ja laadukasta tietoa asiakasyrityksen luvuista, toimintatavasta ja nykytilanteesta.

3.2.1 Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysissä käytetään kirjoja, tutkimuksia, vuosikertomuksia, muistioita, tilastoja, videoita, äänitteitä ja kuvia. Dokumenteilla on aina oma tarkoitus. Opinnäytetyön tekijä laajentaa näkemystään tutkiessaan ja analysoidessaan dokumentteja. Tämä prosessi auttaa tekijää ymmärtämään paremmin tutkittavaa aihetta ja samalla hän hankkii syvempää käsitystä laajemmasta asiayhteydestä. (Kananen, 2017, s. 121.)

Dokumentit auttavat tekijää pääsemään ratkaisuun eli dokumentit ovat tutkimusaineistoa, jotka parantavat opinnäytetyön luotettavuutta. Dokumentit tuovat esille, mitä historiassa on tapahtunut. (Kananen, 2015, s. 157–158.) Kirjallista aineistoa käytetään tutkimusaineistona tai haastatteluiden tukena. Tutkimusaineisto voi olla vaikka kirjalliset dokumentit. Haastattelua luotettavampi

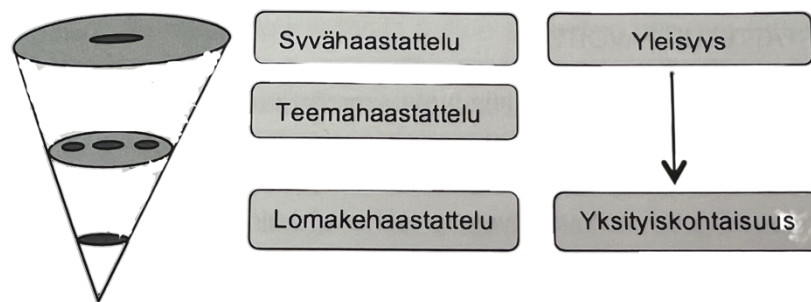
tapa on kirjallinen aineisto, koska ihmisillä ei välttämättä riitä muisti muistamaan kaikkia asioita sekä muisti voi olla myös valikoivaa. Yrityksen historiaa ei voida ymmärtää pelkillä ihmisten haastatteluilla. Yrityksen ilmiöihin on monia syitä, jolloin ne on helpoin ikuistaa kirjallisiin dokumentteihin. (Kananen, 2017, s. 122.)

Tässä opinnäytetyössä hyödynnetään dokumenttianalyysiä, kun tutkitaan asiakasyrityksen rahoituspäätöksiä, tilinpäätöksiä ja vuosikertomuksia. Näitä dokumentteja tarkastellaan, jotta saadaan laskennallisia lukuja sekä esille yrityksen rahoitushistoriaa ja nykytilaa.

3.2.2 Haastattelut

Haastatteluja käytetään, kun halutaan tietää toisen mielipiteitä, käyttäytymistä ja tutkimusaluetta, josta ei ole paljon tietoa. Haastatteluja käytetään täydentämään yrityksen nykytilaa, mitä ei selviä dokumenteista. Haastatteluissa pystytään esittämään lisäkysymyksiä ja saamaan toisen mielipiteen hyvin esille. Opinnäytetyön tekijällä voi olla vaikutus haastateltavaan negatiivisesti ja tämän takia tieto voi jäädä virheelliseksi. (Kananen, 2015, s. 143.)

Haastattelusta on monia muotoja, jotka jaetaan ryhmä- tai yksilöhaastatteluihin. Myös kysymystyyppinä on monia, jotka jaotellaan lomakehaastatteluun, teemahaastatteluun ja syvähaastatteluun. Lomakeanalyysi on tarkempaa haastattelua, jossa kysymykset kuten myös vastausvaihtoehdot ovat määriteltä ennakkoon. Teemahaastattelussa käydään aihe kerrallaan läpi kahden kesken. Syvähaastattelussa käydään aihetta läpi ilman teemoja, jolloin tämä tapa on vapain tapa tehdä haastattelua. (Kananen, 2017, s. 88.) Kuvassa 2 nähdään selkeästi haastattelujen muodot ja niiden syvällisyys.

Kuva 2. Haastattelujen muodot ja niiden syvällisyys (Kananen, 2017, s. 89)

Tässä opinnäytetyössä haastatellaan Yritys X Oy:n toimitusjohtajaa ja ValtaSata Oy:n toimitusjohtajaa. Asiakasyrityksen toimitusjohtajalla on laaja tietämys yrityksen historiasta ja perustiedoista. Yritys X Oy:n toimitusjohtaja vastaa rahoituksen ja investointien suunnittelusta. ValtaSata Oy:n toimitusjohtajalla on monen vuoden kokemus asiakasyrityksen kirjanpidosta. Ennen haastatteluita muodostettiin kysymykset etukäteen, jotta haastattelu luonnistaisi sujuvasti. Kysymykset muodostettiin koneiden ja kaluston rahoituksen ympärille sekä yrityksen nykytilanteeseen rahoituksen saralla. Haastattelun vastaukset tallennetaan lomakkeelle, jossa kysymykset on esitetty. Haastattelut toteutetaan yksilöhaastatteluina.

4 INVESTOINTIEN RAHOITUS

4.1 Investoinnit

Investointi tarkoittaa pitkävaikutteisista tuotannontekijän hankkimista. Investointien kohteita voivat olla maa-alueet, vesialueet, rakennukset, koneet ja kalusto, laitteet ja huoneisto-osakkeet. Investoinnit ilmoitetaan yrityksen taseessa pysyvien vastaavien ryhmässä, jossa ne ala luokitellaan aineettomiksi ja aineelliseksi hyödykkeiksi. (Leppiniemi, 2009, s. 15.)

Tuottovaatimus koneinvestoineissa tai muissa kuluviissa investointikohteissa kannattaa asettaa niin, että koneinvestoinnin tuotoilla pystytään kattamaan investoinnin hankintahinta ja sitoutuneiden varojen korko. Koneinvestointien eli käyttöomaisuusinvestointien pääoma on sitoutunut aluksi investoinnin hankintamenon verran, kun taas pitoajan päätyttyä jäännösarvon verran. (Leppiniemi, 2009, s. 39.)

Investoinnin kannattavuuden arvioiminen on olennainen osa päätöksentekoa, erityisesti koneen hankinnan yhteydessä. Uuden koneen hankinnassa on otettava huomioon hankintakustannukset, kustannusten jakautuminen, koneen tulot ja menot, tuottotavoite, käyttöaika ja rahallinen arvo. Yleensä investointi on kannattava, jos tulojen arvioidaan olevan suuremmat kuin koneen hankinnasta, käytöstä ja ylläpidosta aiheutuvat menot. Investoinnin kannattavuutta arvioidessa voi olla hyödyllistä saada asiantuntijan apua, esimerkiksi kirjanpitäjältä. He voivat tarjota lisäohjausta ja näkökulmia päätöksentekoon varmistuen, että investointi tukee yrityksen pitkän aikavälin tavoitteita ja taloudellista hyvinvointia. (Suomi.fi, 2019.)

Yrityksen strateginen merkitys korostuu erityisesti laajennusinvestoinnissa, jossa tulee tehdä päätös joko nykyisen tuotantoperiaatteen laajentamisesta tai täysin uuden tuotesegmentin tai markkina-alueen valloittamisesta. Tämä muutos on äärimmäisen strateginen ja sen suunnittelussa on varattava runsaasti aikaa ja resursseja. Suunnitteluvaiheessa on huomioitava muun muassa tuotteiden ja palveluiden kysynnän analysointi, kilpailijoiden vaikutus liiketoimintaa ja yleisen markkinatilanteen muutokset. Koneen vaihtamisen syitä voivat olla vanhan koneen taloudellisen käyttöiän päättymisen lisäksi esimerkiksi vanhan koneen vaurioituminen tai tarve pysyä mukana yhteiskunnan nopeassa teknologisessä kehityksessä. Yritys saattaa joutua päivittämään koneitaan ennen kuin vanha kone on täysin käyttöikänsä loppuun kulunut. Pakolliset ja muut tuottamattomat investoinnit asettavat yritykselle välttämättömiä velvoitteita. Pakolliset investoinnit jaetaan taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun investointeihin. Taloudellisen vastuun investoinnit voivat liittyä esimerkiksi tehtaiden lähi-infrastruktuurin parantamiseen tai yleishyödyllisten palveluiden kehittämiseen. Sosiaalisen vastuun investoinnit voivat keskittyä henkilöstön

työturvallisuuden edistämiseen tai terveyshoitopalveluiden tarjoamiseen. Ympäristövastuun investoinnit pyrkivät vähentämään päästöjä ja saasteita sekä edistämään ekologisuutta esimerkiksi kierrätettyjen materiaalien käytön lisäämisellä. Näitä investointeja tehdään noudattaen lainsäädännön, asetusten tai liiketoimintakäytäntöjen muutosten mukanaan tuomia vaatimuksia, eikä niiltä välttämättä odoteta tiettyjä taloudellisia tuottoja. (Järvenpää, Länsiluoto, Pata-nen & Pellinen, 2010, s. 330–331.)

4.2 Vieras pääoma

Vieras pääoma on yrityksen velat tai käyttämä laina, joka tulee maksettavaksi takaisin yleensä korkojen kera. Tärkeä ero verrattuna omaan pääomaan on, että vieras pääoma ei anna lainanantajalle omistusoikeutta yritykseen. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka yritys ottaa lainaa se säilyttää edelleen täyden omis-tuksen ja hallinnan liiketoiminnastaan. (Suomi.fi, 2021.)

Vieras pääoma voidaan jakaa kahteen pääkategoriaan, tilimuotoisiin lainoihin ja markkinaperusteisiin lainoihin. Tilimuotoiset lainat, kuten pankki- ja vakuu-tusyhtiölainat ovat sellaisia, joissa laina pysyy samalla velkojalla koko laina-ajan. Niitä ei voi siirtää toiselle osapuolelle ja velkojana toimii yleensä suoraan pankki tai vakuutusyhtiö. Markkinaperusteiset lainat, kuten sijoitustodistukset ja joukkovelkakirjalainat ovat monimutkaisempia. Näissä lainoissa yritys ei välttämättä tiedä kuka tarkalleen ottaen on velkoja, sillä näitä lainoja voi ostaa ja myydä sijoitustarkoituksessa. Velkojat voivat vaihdella, mutta yrityksen vas-tuulla on silti lainan takaisinmaksu. (Suomi.fi, 2021.)

Kirjanpidossa vieras pääoma jaetaan yleensä kahteen ryhmään, lyhytaikai-seen ja pitkäaikaiseen. Lyhytaikainen vieras pääoma koskee lainoja, jotka erääntyvät maksettaviksi alle vuoden kuluessa, kuten erilaiset ostovelat ja siir-tovelat. Pitkäaikainen vieras pääoma puolestaan kattaa lainat, joiden takaisin-maksuaika on yli vuoden mukaan lukien pankki-, vakuutusyhtiö- ja joukkovel-kakirjalainat. Rahoituksen hankkimiseksi yrityksellä on useita vaihtoehtoja. Yri-tys voi hakea rahoitusta pankeilta, rahoitusyhtiöiltä tai vakuutusyhtiöiltä.

Julkisen sektorin toimijat, kuten Finnvera ja Business Finland voivat myöntää lainoja yrityksille. Finnveran tarjoama takaus voi olla hyödyllinen, sillä se voi auttaa rahoituksen saamisessa tarjoamalla lisävakuuden lainalle. Kaiken kaikkiaan vieras pääoma tarjoaa yrityksille mahdollisuuden hankkia tarvittavaa rahoitusta eri lähteistä, mutta edellyttää takaisinmaksuvelvoitetta korkojen kera. (Suomi.fi, 2021.)

4.3 Investointien rahoitusvaihtoehtoja

Yrityslaina, osamaksu- ja leasingrahoitus sopii parhaiten investointien rahoitukseen. Yrityslainan avulla on mahdollista toteuttaa mittavia investointeja, joita ilman riittävää rahoitusta ei ehkä olisi mahdollisuus toteuttaa. Tällainen investointi voi osoittautua välttämättömäksi, jos yritys esimerkiksi on menettänyt kilpailukykyään vanhentuneen konekantansa takia ja on vaarassa jäädä jälkeen kilpailijoistaan. On kuitenkin tärkeää huomata, että investointeihin kannattaa ryhtyä myös silloin, kun yrityksen asiat ovat jo hyvin järjestyksessä. (Nordea n.d.) Yrityslainan myöntämisessä keskeisiä tekijöitä ovat yrityksen taloudellinen tila ja maksukyky. Näiden arviointiin vaikuttavat myös tulevaisuudennäkymät. Yrityslainan myöntämisen yhteydessä vaaditaan vakuuksia, jotka toimivat turvana tilanteessa, jossa yritys kohtaa maksuvaikeuksia. (Osuuspankki n.d.)

Leasing taas tarjoaa yritykselle mahdollisuuden pitkäaikaiseen vuokraamiseen irtaimen käyttöpääomaisuuden, kuten ICT- ja toimistolaitteiden, kalusteiden, tuotanto- ja työkoneiden sekä ajoneuvojen osalta. Yksi keskeinen etu leasingissa on, että rahoitettava kohde toimii samalla vakuutena, mikä voi helpottaa rahoituksen saantia. (Nordea n.d.)

Osamaksu on hankinnan kauppahinnan maksamista erissä sen jälkeen, kun ostettu tuote on siirtynyt ostajan omistukseen. Yleensä osamaksu toteutetaan niin, että ostaja suorittaa säännöllisiä, etukäteen sovittuja maksueriä lainan myöntäneelle pankille. Osamaksurahoitus muodostaa järkevän ratkaisun silloin, kun yrityksen taloustilanne suosii kuukausittaisia eriä kertamaksun sijaan.

Tämä mahdollistaa investoinnin rahoittamisen yrityksen talousarvioon paremmin soveltuvilla ehdoilla. Osamaksurahoitusta voidaan hyödyntää erityisesti tuotanto- ja työkoneiden, kuljetuskalustoon tai muiden yritystoiminnan kannalta olennaisten laitteiden hankinnassa. Kohde voi olla sekä uusi että käytetty. (Nordea n.d.) Tässä opinnäytetyössä keskitytään vain leasing- ja osamaksurahoituksen tulkintaan.

5 LEASING

5.1 Leasing rahoitusmuotona

Leasingrahoituksessa on kaksi pääasiallista tyyppiä, rahoitusleasing ja käyttöleasing. Rahoitusleasingissa rahoitusyhtiö ostaa laitteen toimittajalta ja vuokraa sen tarvitsijalle. Käyttöleasingissa taas laitteen toimittaja itse vuokraa laitteen käyttäjälle myymisen sijasta. Tässä yhteydessä keskitytään erityisesti rahoitusleasingiin, jota harjoittavat finanssitavaratalot. Rahoitusleasing on käytökelpoinen rahoitusmuoto monenlaisten irtaimien hyödykkeiden hankkimiseen. Tavallisesti rahoitusleasingia käytetään lyhytaikaisten uudistettavien koneiden ja laitteiden hankintaan, kuten Atk-laitteet, autot, kopiokoneet ja puhelinjärjestelmät. Leasingsopimukset ovat yleensä voimassa kahdesta kuuteen vuoteen ja leasingkohteet pysyvät rahoitusyhtiön omaisuutena. (Leppiniemi, 2009, s. 141.)

Leasingrahoituksen ottaja maksaa leasingvuokraa hyödykkeen käytöstä. On tärkeää huomata, että leasingvuokrat ovat verotuksessa vähennyskelpoisia, kun ne liittyvät liiketoimintaan tai tulon hankintaan. Leasingkauden päättyessä vuokralaisella on yleensä mahdollisuus jatkaa sopimusta aiemmin edullisimmalla ehdoilla tai ostaa leasingkohde omakseen. (Leppiniemi, 2009, s. 141.)

Rahoitusleasingin harkitsemisen kannalta keskeiset tekijät liittyvät siihen, onko leasingin kokonaiskustannus kilpailukykyinen verrattuna laitteen omaksi

ostamiseen. Leasingrahoituksen edullisuus on yksi harkittava näkökulma. Leasingrahoituksen vakuuksien puuttuminen tekee leasingvaihtoehdosta houkuttelevamman verrattuna osamaksurahoitukseen. Lisäksi leasingvaihtoehdossa yrityksen sitoma pääoma on pienempi kuin omistusvaihtoehdossa. Tämä voi parantaa tilinpäätöksessä laskettavia tunnuslukuja. (Leppiniemi, 2009, s. 141–142.)

Leasingsopimuksen kirjanpidon merkintätavalla voi olla merkittäviä vaikutuksia yrityksen tunnuslukuihin. Esimerkiksi vakavaraisuus ja oman pääoman tuottoprosentti voivat vaihdella riippuen siitä, miten leasingrahoitus on kirjattu. Tämä voi vaikuttaa yrityksen kannattavuuteen ja rahoitusasemaan. Lisäksi eri rahoitusmuodoilla voi olla vaikutuksia verotukseen. Leasingrahoituksen vero-kohtelu voi vaihdella muiden rahoitusvaihtoehtojen kanssa ja tämä on otettava huomioon päätöstä tehdessä. (Liikanen, 2016.) Verotuksessa rahoitusleasing luokitellaan esinevuokraksi ja tämän mukaisesti sopimuksen kuukausierät käsitellään vuokramenoina. (Ojala, 2022). Yhteenvetona voidaan sanoa, että leasingsopimus tarjoaa monia etuja, kuten vakuudettomuus, ennustettavuus ja räätälöitävyys, mutta sillä on myös haittoja, kuten korkeammat kustannukset ja mahdollisuus ylivelkaantumiseen. Yrityksen on harkittava huolellisesti tarpeitaan ja taloudellista tilannettaan ennen kuin valitsee leasingsopimuksen. (Liikanen, 2016.)

Pk-yrityksiä kannustetaan hyödyntämään kirjanpitolain 5:5 b §:n mukaisia säännöksiä, joilla ne voivat sisällyttää rahoitusleasingin avulla vuokraamansa koneet, laitteet ja ajoneuvot taseeseensa. Tämä edellyttää kuitenkin kykyä noudattaa kansainvälisten tilinpäätösstandardien vaatimuksia tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Taseeseen merkitseminen tarkoittaa, että yrityksen kirjanpidossa vuokralle ottaja katsotaan hankkineen vuokrakohteen rahoitusyhtiöltä eli vuokranantajalta. Tällöin vuokraerien nykyarvo kirjataan taseen vastavaa-puolelle koneisiin ja kalustoon sekä vastattavaa-puolelle leasingvelaksi. On kuitenkin huomioitava, että yritys ei voi tehdä tuloverotuksessa poistoja rahoitusleasingin kautta hankituista vuokrakohteista. Tärkeää on kiinnittää huomiota myös sopimuksen mukaisen ensimmäisen korotetun vuokraerän asianmukaiseen käsittelyyn kirjanpidossa ja tuloverotuksessa. Lisäksi on

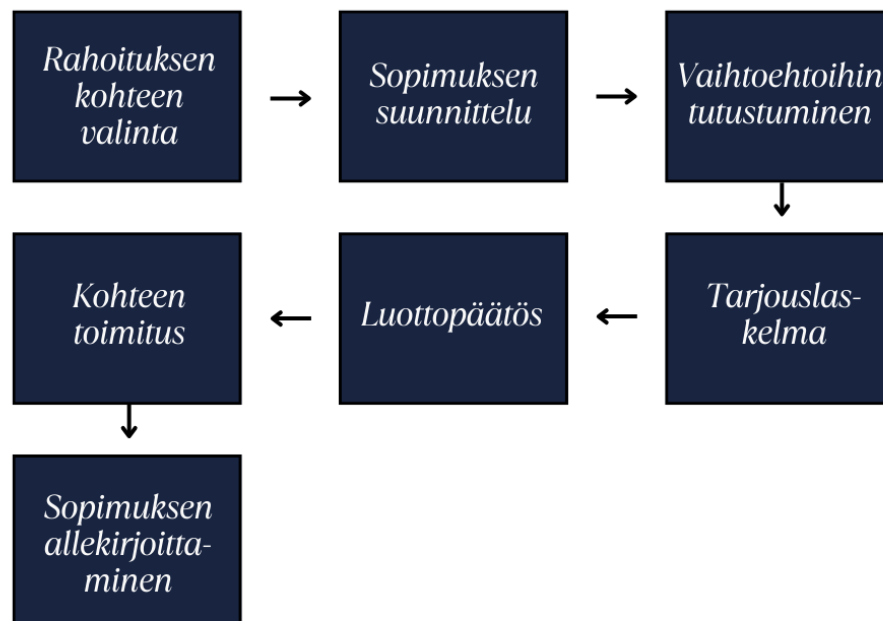
välttämätöntä käsitellä oikein mahdollinen jäännösarvon ylittävä kauppahinnan palautus yrityksen tuloverotuksessa. Rahoitusleasingin voi esittää myös kirjanpidossa kirjaamalla kuukausierät normaalisti vuokramenoihin. Rahoitusleasingsopimus voi ulottua esimerkiksi 2–5 vuoden pituiseksi ja rahoitusyhtiö veloittaa asiakkaalta kiinteää kuukausivuokraa. Yleensä ensimmäinen vuokraerä on 10–20 % uuden esineen, kuten ajoneuvon kokonaishinnasta. Jos yritys ei noudata KPL 5:5 b §:ssä määriteltyä menettelyä, ensimmäinen korkeampi kuukausierä kirjataan siirtosaamisiin ja jakautuu kirjanpidossa kuluksi tasaisesti koko sopimuskauden ajan. (Ojala, 2022.)

Yritys X Oy:llä kirjataan leasingrahoituksen ensimmäinen erä kokonaan taseeseen pitkäaikaisiin siirtosaamisiin ja muut erät normaalisti tuloslaskelmalle leasingvuokriin yrityksen muihin kuluihin. Ensimmäinen erä jaetaan tasaisesti koko sopimuskaudenajalle. Esimerkiksi, jos leasingrahoituksen ensimmäinen erä olisi 50 000 € ja sopimus olisi tehty 60 kk ajaksi, tulisi taseesta tulouttaa joka kuukausi tulokseen leasingvuokriin 833,33 € 60 kk ajan. Näin pystytään tuomaan tuloslaskelmalle kuluja tasaisesti ja hallitusti. Kirjaustapa pohjautuu Kirjurituohteen Liikekirjurista saatuun tietoon. Kirjurituohte on maksullinen ohjelmisto, josta saa koko ajan päivittyvää tietoa kirjanpidon kirjauksista sekä lainsäädännöstä.

5.2 Leasingsopimuksen prosessi

Ensimmäinen askel on etsiä leasing käyttöön soveltuva kohde. On tärkeää huomata, että esimerkiksi yksityiskäytössä ollut ajoneuvo ei yleensä sovellu leasing-kohteeksi. Kun sopiva kohde on löytynyt, on yrityksen otettava yhteyttä leasingrahoitusta tarjoavaan yritykseen ja pyytää heiltä tarjous. Sopimuksen suunnittelu on toinen vaihe, jossa rahoittavan yrityksen kanssa kartoitetaan yhdessä sopimuksen malli, leasingkauden pituus ja ne palvelut, jotka halutaan sisällyttää sopimukseen. Tämä vaihe auttaa määrittämään leasingsopimuksen yksityiskohdat. Kolmanneksi yrityksen tulee tutustua rahoittajien tarjoamiin vaihtoehtoihin ja palveluihin. Seuraavaksi rahoittajat toimittavat tarjouslaskelman, joka käydään yhdessä läpi yrityksen kanssa. Tässä vaiheessa yritys saa

ymmärryksen sopimuksen yksityiskohdista ja kustannuksista. Luottopäätös on viides vaihe, jossa rahoittaja hakee kohteelle hyväksytyyn luottopäätöksen. Kun luottopäätös on saatu, tilataan rahoitettava kohde myyjäliikkeeltä. Useimmissa tapauksissa leasingsopimuksen rahoitus ei vaadi suurta ensimmäistä erää, mikä helpottaa taloudellista taakkaa. Viimeinen vaihe on rahoitettavan kohteen saapuminen. Tässä vaiheessa rahoitettava kohde toimitetaan sovittuna ajankohtana myyjäliikkeestä. Leasingsopimuksen allekirjoittaminen tapahtuu myös viimeisessä vaiheessa. Tällä prosessilla voi yritys hankkia tarvitseman ajoneuvon, koneen tai laitteen. (One Leasing Finland Oy, 2020.) Kuvassa 3 nähdään prosessin vaiheet vielä selkeämmin.

Kuva 3. Leasingsopimuksen prosessi (One Leasing Finland Oy, 2020)

5.3 Riskit ja hyödyt

Leasingrahoituksella on useita etuja, jotka voivat houkutella yrityksiä valitsemaan tämän rahoitusvaihtoehdon. Ensinnäkin leasingin etuna voidaan pitää sitä, että siihen liittyvät harvoin ylimääräiset vakuudet. Toiseksi leasingrahoitus tarjoaa taloussuunnittelua ja ennustettavuutta. Sopimuskauden maksut ovat tiedossa jo sopimuksen alkuvaiheessa, mikä helpottaa budjetointia ja varmistaa, että yritys voi suunnitella tulevaisuuttaan luotettavasti. Lisäksi

leasingsopimukseen voidaan liittää erilaisia lisäpalveluja, kuten hallinnollisia palveluja ja vakuutuksia. Tämä joustavuus mahdollistaa sen, että sopimukset voidaan räätälöidä vastaamaan yksilöllisiä tarpeita, esimerkiksi sisällyttämällä huoltopalvelut. Tämä tekee leasingista monipuolisen vaihtoehdon, joka voi tarjota lisäarvoa yrityksille. (Liikanen, 2016.) Danske Bank (n.d.) tuo esille nettisivuillaan hyvin leasingrahoituksen hyötyjä, jotka kertovat kuinka leasingrahoitus vapauttaa pääomat tuottavampaan käyttöön sekä tuo esille, miten yritykset voivat leasingrahoituksen avulla laajentaa toimintaansa joustavasti.

Leasingsopimuksen riskinä voidaan mainita sen yleinen kalliimpi hinta verrattuna muihin vieraan pääoman rahoitusmuotoihin. Korot ja maksut voivat olla korkeampia, mikä voi lisätä kokonaiskustannuksia pitkällä aikavälillä. Lisäksi leasingsopimuksen helppo saatavuus voi houkutella yrityksiä ylivelkaantumaan, jos investointisuunnitelmia ja kannattavuuslaskelmia ei tehdä huolellisesti ennen hankintapäätöstä. Yrityksen on oltava varovainen, ettei se sitoudu liian suuriin leasingvelvoitteisiin suhteessa tuloihin ja resursseihinsa. (Liikanen, 2016.) Yhtenä riskinä on myös se, että leasingsopimusta on vaikeaa lähteä irtisanomaan kesken sopimuskauden (Bisnes.fi n.d).

6 OSAMAKSU

6.1 Osamaksu rahoitusmuotona

Osamaksu- ja investointirahoitus ovat molemmat rahoitusmuotoja, joissa kohteet rahoitetaan osamaksuerissä. Näitä rahoitusmuotoja käytetään yleisesti samantyyppisiin hankintoihin kuin leasingrahoitusta, esimerkiksi autojen, koneiden ja kuljetusvälineiden hankintaan. Tärkein ero leasingrahoitukseen verrattuna on, että osamaksurahoituksessa yritys hankkii kohteen omakseen. Tämä tarkoittaa sitä, että kun kaikki osamaksuerät ovat maksettu, yritys saa täyden omistusoikeiden hankittuun kohteeseen. (Leppiniemi, 2009, s. 143.)

Osamaksukaupalla tarkoitetaan irtaimen omaisuuden kauppaa, jossa sovittu hinta maksetaan erissä. Yksi tai useampi erä erääntyy vasta sen jälkeen, kun ostajalle on luovutettu omaisuus. Myyjällä on oikeus joko ottaa omaisuus takaisin, jos ostaja laiminlyö sopimuksesta johtuvia velvollisuuksiaan tai pitää omistusoikeus omaisuuteen siihen asti, kunnes koko kauppahinta tai vähintään sovitut erät on maksettu, jotka tulevat erääntymään myös sen jälkeen, kun omaisuus on luovutettu ostajalle. (Laki osamaksukaupasta 91/1966, 1 §.)

Osamaksusopimus on laadittava kirjallisesti ja se vaatii päiväyksen. Sopimuksen tulee olla allekirjoitettu sekä myyjän tai hänen edustajansa, että ostajan toimesta. Ostajalle on myös toimitettava kopio sopimuksesta. Osamaksusopimuksessa on oltava sekä myyjän, että ostajan tiedot, kuten nimi, osoite ja yhteystiedot. Sopimuksessa on kuvattava tarkasti, mikä on kaupan kohteena ja miten se toimitetaan ostajalle. Sopimuksessa on ilmoitettava kauppahinta ja annettava yksityiskohtaiset tiedot maksuehdoista, kuten kuinka monta erää maksuja on ja milloin ne erääntyvät. Osamaksusopimuksessa on myös mainittava viranomainen, joka valvoo osamaksukauppoja ja käsittelee niihin liittyviä asioita. On tärkeää huomata, että myyjällä ei ole oikeutta veloittaa ostajalta korkoa tai muita maksuja, jotka eivät ole sovittu etukäteen sopimuksessa, ellei laki toisin määrää ostajan maksuvelvollisuuden laiminlyönnin takia. (Laki osamaksukaupasta 91/1966, 1 c § 1–4 mom.)

Osamaksurahoituksen edullisuus riippuu siitä, kuinka pitkään yritys arvioi käyttävänsä kyseistä laitetta. Mitä pidempään laitetta oletetaan tarvittavan, sitä houkuttelevampi vaihtoehto osamaksurahoitus yleensä on verrattuna leasingrahoitukseen. Osamaksurahoituksessa investointikohde ostetaan myyjältä osamaksusopimuksella ja myyjä siirtää osamaksusopimuksen rahoitusyhtiölle. Ostaja maksaa kauppahinnan suoraan rahoitusyhtiölle. Tässä rahoitusmuodossa ei yleensä vaadita muita vakuuksia kuin rahoitettava kohde. Kun kaikki osamaksusuoritukset on suoritettu, yritys saa omistusoikeuden kohteeseen. Tämä tekee osamaksurahoituksesta houkuttelevan vaihtoehdon, kun halutaan hankkia laite tai kohde omaksi pitkällä aikavälillä. (Leppiniemi, 2009, s. 143.)

Investointirahoitus kattaa yleensä noin kaksi kolmasosaa investointikohteen hankintahinnasta. Loput summasta ostaja maksaa käsirahana, joka voi olla rahoitettu esimerkiksi pankkilainalla. Investointirahoituksen takaisinmaksuaika on yleensä 1–6 vuotta ja maksujärjestelyt voivat vaihdella sopimuksen mukaan. Takaisinmaksuaikana lyhennyserä voidaan sopia jokaisen maksun yhteyteen joko yhtä suurena eränä tai annuiteettiperiaatteen mukaisesti. Annuiteettiperiaatteella lyhennyksen ja koron summa on aina yhtä suuri jokaisen maksuerän kohdalla. Kun sopimus ikääntyy, lyhennyksen osuus kasvaa ja koron osuus alenee, mikä helpottaa takaisinmaksua. Näin maksettavat erät ovat tasaisemmat sopimuksen kuluessa. (Leppiniemi, 2009, s. 143.)

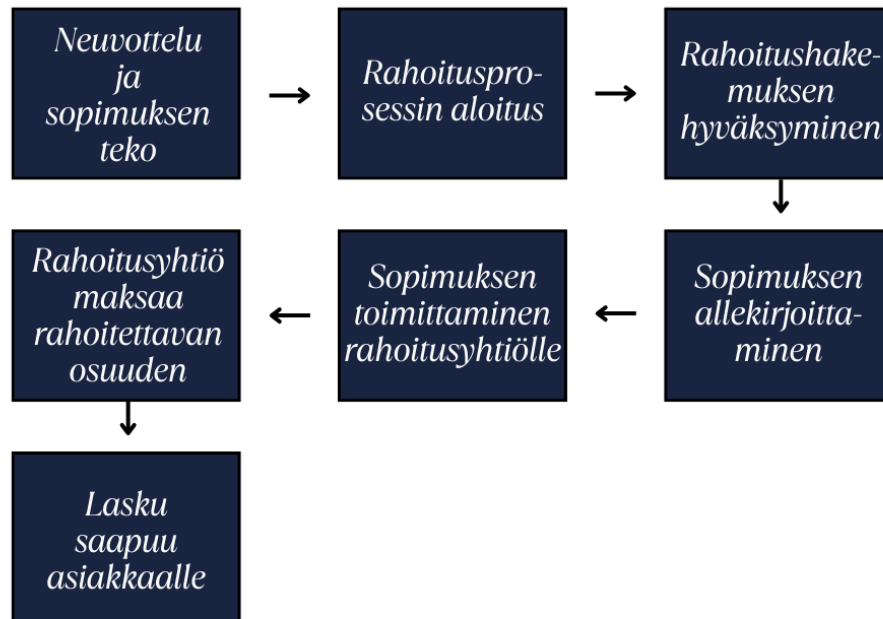
Taseen pysyviin vastaaviin aktivoitavien tuotannontekijöiden hankinnasta johdettavat velat merkitään taseeseen mahdollisimman yhdenmukaisesti, riippumatta käytetystä rahoitusjärjestelystä. Tämä varmistaa, että yrityksen ulkopuolisille tilinpäätöksen käyttäjille on merkityksellistä tietoa, erityisesti korollisten velkojen kokonaismäärä helposti tunnistettavissa tunnuslukulaskentaa varten. Lisäksi on tärkeää, että velat jaotellaan juoksuajaltaan pitkä- ja lyhytaikaisiksi eriksi, riippumatta niiden nimikkeistä. Kun pitkäaikainen tuotannontekijä hankitaan osamaksujärjestelyllä, rahoittajana toimii yleensä rahoituslaitos eikä itse tuotannontekijän valmistaja tai myyjä. Tässä tilanteessa on suositeltavaa, että pysyviin vastaaviin aktivoitavasta hankinnasta aiheutunut korollinen osamaksuvelka merkitään lainat rahoituslaitoksilta-nimikkeeseen taseen vieraassa pääomassa. Mikäli tällaisten osamaksuvelkojen määrä ei ole vähäinen on suositeltavaa liittää liitetietona ilmoitus niiden osuudesta rahoituslainoista. (KILA, 2021.)

Uusi osamaksurahoitus kirjataan Yritys X Oy:llä taseeseen pitkäaikaisiin velkoihin, josta lainaa lyhennetään aina laskun saapuessa ensimmäisen vuoden ajan. Laskulla laskutetaan samalla myös korot ja kulut, jotka kirjataan tuloslaskelmaan. Korot kirjataan korkokuluihin ja kulut rahaliikenteen kuluihin, joka kuuluu yrityksen muihin kuluihin. Tilinpäätös vaiheessa pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta tililtä siirretään seuraavan vuoden lyhennysten määrä lyhytaikaisiin lainat rahoituslaitoksilta tilille, josta seuraavan vuoden lyhennykset lyhennetään. Kirjaustapa pohjautuu Kirjurituotteen Liikekirjurista saatuun

tietoon, josta saa koko ajan päivittyvää tietoa kirjanpidon kirjauksista sekä lain-säädännöstä.

6.2 Osamaksusopimuksen prosessi

Aluksi, kun yritys on päättänyt sijoittaa johonkin kohteeseen, esimerkiksi ostaa omaisuutta tai investoida johonkin hankkeeseen, on yrityksen neuvoteltava yksityiskohtaisesti kaupan ehdoista myyjän kanssa. Tämä vaihe voi sisältää hinnan, maksuehdot ja muut tärkeät yksityiskohdat. Kun yritys on päässyt sopimukseen myyjän kanssa, yritys pyytää myyjää aloittamaan rahoitushakemuksen prosessin. Tämä vaihe voi olla erityisen tärkeä, jos tarvitsee ulkopuolista rahoitusta, kuten lainaa investoinnin toteuttamiseen. Jos kyseessä ei ole auto voi myös ottaa suoraan yhteyttä rahoitusyhtiöön, jotta yritys voi aloittaa rahoitushakemuksen. Kun rahoitushakemus on käsitelty ja hyväksytty, yrityksen tulee allekirjoittaa viralliset sopimuspaperit. Nämä asiakirjat vahvistavat kaupan yksityiskohdat, rahoitusjärjestelyt ja vastuut. Sopimuspaperien allekirjoittamisen jälkeen myyjä toimittaa sopimuksen rahoitusyhtiölle. Tämän jälkeen rahoitusyhtiö maksaa kaappasumman tai rahoitettavan osuuden myyjälle sovittujen ehtojen mukaisesti. Lopuksi yritys saa laskun postitse, kun rahoitusyhtiö on suorittanut rahoituksen sopimuksen mukaisesti. Yritys voi myös valita e-laskutuksen vaihtoehdon, joka mahdollistaa laskujen vastaanottamisen sähköisesti. (Osuuspankki n.d.) Kuvassa 4 nähdään prosessi vielä selkeämmin.

Kuva 4. Osamaksusopimuksen prosessi (Osuuspankki n.d.)

6.3 Riskit ja hyödy

Osamaksurahoitus tarjoaa monia etuja yrityksille erityisesti silloin, kun tarvitaan merkittävää investointia, joka muuten saattaisi olla haastavaa toteuttaa. Ensinnäkin jakamalla investoinnin kustannukset useammalle kuukaudelle tai vuodelle osamaksurahoitus auttaa pienentämään hankintaan liittyviä riskejä. Yritys voi välttää suurten kertasuoritusten aiheuttamat kassavirtahaasteet ja säilyttää riittävän likviditeetin muille toiminnoilleen. Vaikka osamaksurahoitukseen liittyy korkoja ja muita kustannuksia, ne ovat yleensä ennustettavissa ja helposti hallittavissa. Toiseksi osamaksu helpottaa budjetointia ja rahoituksen suunnittelua. Yritys voi arvioida tarkasti kuukausittaiset maksut ja sisällyttää ne osaksi budjettiaan. Tämä mahdollistaa paremman taloudellisen ennustettavuuden ja auttaa varmistamaan, että investointi ei vaaranna yrityksen muuta toimintaa. Kaiken kaikkiaan osamaksurahoitus antaa yritykselle mahdollisuuden toteuttaa tärkeitä hankintoja ilman suurta alkupääomaa ja liiallista taloudellista stressiä. Se voi olla fiksu strategia pitkän aikavälin menestyksen kannalta, kunhan yritys hallitsee kustannukset ja varmistaa, että osamaksut sopivat yrityksen taloudelliseen tilanteeseen. (Nordea n.d.)

7 RAHOITUSSUOSITUS YRITYS X OY:LLE

7.1 Haastattelu

Opinnäytetyön tekijä haastatteli tutkittavan asiakasyrityksen toimitusjohtajaa sekä toimeksiantajan toimitusjohtajaa yrityksen nykytilasta sekä tulevaisuuden suunnitelmista. Asiakasyrityksen toimitusjohtajan kanssa haastattelu toteutettiin puhelinhaastatteluna, johon kysymykset oli etukäteen muodostettu. Toimeksiantajan haastattelu toteutettiin kasvotusten, johon kysymykset oli muodostettu etukäteen. Molempien haastatteluiden vastaukset tallennettiin kysymyslomakkeille, josta lähdettiin muodostamaan yrityksen nykytilaa ja tulevaisuuden suunnitelmia opinnäytetyöhön. Opinnäytetyön tekijä tapasi kerran haastateltavat. Haastattelut tehtiin vuoden 2023 syksyllä.

7.2 Yritys X Oy:n nykytilanne

Yritys X Oy:n liiketoiminta on pääosin stabiilia, sillä asiakkaat ovat teollisuuslaitoksia ilman suuria kausivaihteluita. Rahoitustarpeet muodostavat pääasiassa kalustoinvestoinneista, jotka ovat noin 2 miljoonaa euroa vuosittain. Historiassa yrityksellä on ollut myös yritysostoja, mutta niitä ei ole tällä hetkellä suunnitelmissa. Rahoituksia hankitaan pääasiassa pankeista osamaksulainoina tai laitetoimittajilta leasingsopimuksina. Lisäksi investointeihin käytetään tulorahoitusta.

Investointitarvetta määrittävät uusasiakkuudet ja kaluston elinkaaren korvausinvestoinnit. Kaluston elinkaari määräytyy suunnitellusta elinkaaresta ja kunnossapitoseurannasta. Nämä ohjaavat Yritys X Oy:n ylläpitämään jatkuvaa investointisuunnitelmaa. Yritys investoi vuosittain reilusti kalustoon.

Yritys hallitsee taloudellisia riskejään aktiivisella seurannalla ja ennusteilla, käyttäen mittareina esimerkiksi omavaraisuusastetta, kassavirtaa ja tuloskehitystä. Vaikka kuljetusalaan liittyy riskejä, valtaosa yrityksen toiminnoista on

teknologiateollisuudessa, joka nähdään hieman matalamman riskin alana. Maailmanpoliittiset tekijät ovat kuitenkin kasvattaneet riskejä.

Yrityksen kasvustrategiana on kasvaa nykyisten kumppaniensa mukana ja investoida terminaalitoimintoihin. Tämä ei kuitenkaan näytä tuovan merkittävää rahoitustarpeen kasvua lähitulevaisuudessa, koska Yritys X Oy pyrkii pitämään suhteellisen velkaantuneisuuden vähintään tämänhetkisessä tilanteessa eli 58,2 % tai alle.

Rahoitustilannetta seurataan säännöllisesti konsernitasolla rahoittajien avulla. Yrityksellä on suunnitelmia rahoituksen saatavuuden varmistamiseksi pankkiyhteistyön ja konsernitililimiittien avulla.

Yrityksellä on kokemusta sekä leasing- että osamaksurahoituksista. Osamaksurahoitus on palvellut tähän asti paremmin kone- ja kalustoinvestointeja, kun taas leasingit ovat sopineet paremmin projektiluontoisiin tai uusiin työkohteisiin. Osamaksurahoitus on palvellut yritystä tähän asti paremmin, koska yrityksellä on ollut asiakassopimuksia, joissa on ollut ehtoja liittyen kaluston hankintaan ja sen kulujen kattamiseen.

Kalustoa uusitaan investointisuunnitelman mukaisesti ja rahoitetaan tällä hetkellä osamaksuilla ja tulorahoituksella. Yrityksellä on suunnitelmia kaluston elinkaaren päättymisen jälkeisiin vaiheisiin, mutta investointisuunnitelmaan vaikuttavat myös koneiden ja kaluston käytössä tapahtuvat muutokset ja kunnossapitoseuranta.

Leasingsopimukseen sisältyy yleensä huoltosopimus, kun taas osamaksusopimuksessa voi olla erillinen huoltosopimus. Ylläpitokustannukset on otettu huomioon sopimusten yhteydessä. Yritys X Oy:ltä löytyy korjaus ja huoltotoimintaa pitämään yhtiön konekannasta hyvää huolta ja varmistamaan koneiden käytettävyyden läpi koneen elinkaaren. Yritys ei yleensä ota leasingsopimuksen yhteydessä huoltosopimusta, jonka takia osamaksukoneista ja leasingkoneista pidetään huolta samalla tavalla, yrityksen oman huoltotoiminnan toimesta.

Leasing- ja osamaksurahoitusten vaikutuksia kassavirtaan ja taloudelliseen tilanteeseen arvioidaan samalla tavalla ja ne huomioidaan kassaennusteissa. Nämä seikat muodostavat vankan perustan Yritys X Oy:n nykyiselle ja tulevaisuuden rahoitussuunnitelmille sekä strategioille koneiden ja kaluston osalta. Yritys seuraa aktiivisesti taloudellista tilannettaan ja sopeuttaa strategiansa vastaavasti.

7.3 Yritys X Oy:n vakuudet

Yritys X Oy rahoittaa pääsääntöisesti kaikki koneet ja kaluston osamaksurahoituksella. Näiden vakuutena toimivat koneet ja laitteet. Yritysvakuuksia on lähinnä tarvittu pankkilainoihin, jotka on otettu muuhun tarkoitukseen kuin koneiden rahoittamiseen. Osuuspankin (n.d.) mukaan reaalivakuus viittaa fyysiseen omaisuuteen, joka toimii lainan vakuutena. Panttauksessa tietty esine tai omaisuus on lainan turvana, ei esimerkiksi toinen henkilö koko omaisuudellaan. Jos lainaottaja ei pysty maksamaan velkaa, pantattu omaisuus voidaan myydä ja saadut varat käytetään lainan maksuun. Reaalivakuutena voi olla erilaisia kohteita, kuten liiketilat, ajoneuvot ja työkoneet, teollisuuskiinteistöt ja sijoitusvarallisuus.

7.4 Yritys X Oy:n tunnuslukuja

Yritys X Oy:n tunnuslukuja vuodelta 2022 (Osamaksurahoitus, nykytilanne):

Quick Ratio: 0,9

Omavaraisuusaste: 44,6 %

Suhteellinen velkaantuneisuus: 58,2 %

Käyttökate %: 16,35 %

Liiketulos %: 6,31 %

Tunnusluvut on laskettu yrityksen tilinpäätöksestä 2022. Nämä tunnusluvut kertovat paljon yrityksen taloudellisesta tilanteesta.

Quick ratio mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista velvoitteista käyttäen rahoitusomaisuutta, kuten helposti realisoitavia varoja, peittämään lyhytaikaiset velat. Mitä pienempi tämä luku on, sitä vähemmän yrityksellä on likviidejä varoja peittämään lähitulevaisuudessa erääntyviä velkoja. Hyvä Quick ratio on yli 1. (Leppiniemi & Kykkänen, 2023, s. 164.) Yritys X Oy:llä on Quick ratio 0,9 eli tyydyttävä.

Yrityksen rahoitusriskejä arvioidaan yleisesti pääomarakenteen perusteella, erityisesti vakavaraisuutta tarkastellen. Mitä suurempi osuus yrityksen rahoituksesta on vierasta pääomaa, sitä heikommaksi sen vakavaraisuus muodostuu ja sitä suuremmaksi yrityksen rahoitusriski kasvaa. Vakavaraisuuden keskeinen mittari on omavaraisuusaste, joka kuvaa oman pääoman osuutta kokonaispääomasta prosentuaalisesti ilmaistuna. Hyvä omavaraisuusaste on yli 40 %. (Leppiniemi & Kykkänen, 2023, s. 162.) Yritys X Oy:n omavaraisuusaste on 44,6 % eli hyvä. Yritys X Oy:n tavoitteena on pitää omavaraisuusaste hyvällä yli 40 % tasolla jatkossakin.

Suhteellinen velkaantuneisuus on tunnusluku, joka mittaa velkojen määrää suhteessa liiketoiminnan laajuuteen. Tässä tunnusluvussa yrityksen kokonaisvelkasumma suhteutetaan sen liikevaihtoon. Hyväksyttävä taso tälle luvulle vaihtelee yrityksen toimialasta ja sen toiminnasta riippuen. Tämä luku voi parhaimmillaan tarjota arvokasta tietoa yrityksen kehityksestä ja antaa mahdollisuuden seurata sen taloudellista tilaa tarkemmin. Hyvä suhteellinen velkaantuneisuus on alle 40 %. (Leppiniemi & Kykkänen, 2023, s. 163.) Yritys X Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on 58,2 %, joka on tyydyttävä.

Käyttökate on mittari, joka heijastaa yrityksen ydinliiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituskuluja ja veroja. Se antaa käsityksen siitä, kuinka suuri osuus liikevaihdosta jää käytettäväksi yrityksen toiminnan kattamiseen sen jälkeen, kun toimintakulut on vähennetty. Käyttökateprosentille ei voida asettaa yleispäteviä suosituksia, sillä niiden arvioinnissa on otettava huomioon yrityksen toimiala ja pääomarakenteet. (Alma Talent, n.d.) Yritys X Oy:n käyttökate % on 16,35 %.

Liiketulos on ensimmäinen välitulos virallisessa tuloslaskelmassa ja se osoittaa, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt käytettäväksi ennen rahoituseriä ja veroja. Tämä tunnusluku ottaa huomioon paitsi toimintakulut myös yrityksen käyttöomaisuuden kulumisen eli poistot. Liiketulosprosentti mahdollistaa saman toimialan yritysten operatiivisen kannattavuuden vertailun, sillä se ei sisällä vielä rahoituskuluja. Tämä antaa mahdollisuuden arvioida velkaantuneen ja velattoman yrityksen suoritusta samalta lähtöviivalta. (Alma Talent, n.d.) Yritys X Oy:n liiketulos % on 6,31 %.

7.5 Taseen ja tuloksen reagointi rahoitusvaihtoehtoihin

Yrityksen X Oy:n tase heijastaa sen varojen ja velkojen kokonaisuutta tietyssä ajankohtana. Taseen eri osiot tarjoavat katsauksen yrityksen taloudelliseen tilanteeseen ja resurssien jakaantumiseen eri käyttötarkoituksiin. Tässä tapauksessa yrityksen kalusto koostuu pääasiassa raskaan kaluston ajoneuvoista, mikä on merkittävä osa yrityksen aineellisista hyödykkeistä. Koneiden ja kaluston arvo on noin 6 miljoonaa euroa ja ne muodostavat merkittävän osan yrityksen omaisuudesta. Osamaksurahoituksen ja leasingrahoituksen välinen valinta voi merkittävästi vaikuttaa yrityksen taserakenteeseen ja tuloksen muodostumiseen. Tämä päätös vaikuttaa merkittävästi Yritys X Oy:n taloudelliseen tilanteeseen.

Osamaksurahoituksen rahoittamat koneet ja kalusto näkyisivät taseessa aineellisissa hyödykkeissä, koska ne siirtyvät suoraan yrityksen omistukseen sopimuksen alkaessa. Tämä kasvattaa yrityksen varallisuutta. Samalla osamaksurahoituksen mukaiset erät näkyisivät velkana taseessa. Koneiden ja kaluston hankintahinta maksettaisiin erissä, mikä kasvattaisi sekä lyhyt- että pitkäaikaisten velkojen osuutta taseessa. Kun osamaksusopimus tehdään, koneelle määritetään poistoaika. Poistoaika on sama, kuin koneiden osamaksuvelkojen pituus. Näin ollen yrityksen voitto vähenisi poistoerien verran, kunnes kohde on kokonaan poistettu tai maksettu. Yllä mainitut tiedot on hankittu haastattelun avulla toimeksiantajan toimitusjohtajalta, joka on tehnyt asiakasyrityksen kirjanpitoa monia vuosia.

Yritys X Oy:llä on rahoitettu koneita ja kalustoa vuonna 2022 noin 800 000 €. Taulukossa 1 ja 2 on laskettu miltä Yritys X Oy:n tase ja tuloslaskelma näyttäisivät vuoden 2022 lopussa, jos kaikki 2022 vuoden osamaksullarahoitetut koneet olisi ollut leasingrahoituksella. Punaisella on merkitty, mitkä tilit reagoisivat tähän muutokseen.

Taulukko 1. Tase

Tase	Leasing	Osamaksu
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet:		
Koneet ja kalusto	2 583 495,87	3 270 728,13
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset:		
Siirtosaamiset	184 675,51	0,00
YHTEENSÄ	20 398 307,91	20 341 670,54
	Leasing	Osamaksu
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	1 537 854,56	1 115 187,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 260 606,40	4 737 706,99
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 760 400,83	1 886 078,87
Siirtovelat	2 128 435,06	2 081 375,61
YHTEENSÄ	20 398 307,91	20 341 670,54

Leasingrahoitus vaikuttaisi paljon eri tase ja tuloksen tileihin. Koneet ja kalusto tilin saldo pienenee, koska uusi kalusto ei olisi Yritys X Oy:n omistuksessa. Pitkäaikaisissa siirtosaamisissa saldo suurenee, koska tänne kirjataan leasingrahoituksen ensimmäinen erä, joka on aina suurempi muita vuokraeriä. Tällä kirjaustavalla saadaan tasaisesti tuloutettua ensimmäinen erä tulokseen koko leasingkauden ajan. Taseen poistoeron summa muuttuu, koska uusista rahoitettavista koneista ei synny poistoeroa. Lainat rahoituslaitoksilta tilien saldot muuttuvat, koska uusia koneita ei oteta osamaksurahoituksella, jonka vuoksi velat pienenevät. Yrityksen siirtovelan määrä muuttuu myös, koska verojaksotus on tehty uudestaan muuttuneen tuloksen takia.

Taulukko 2. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma	Leasing	Osamaksu
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 805 562,77	1 888 081,80
Liiketoiminnan muut kulut	2 391 172,74	2 237 276,48
Liikevoitto / tappio	1 115 033,71	1 186 410,94
Korkokulut ja muut rahoituskulut	139 584,91	149 314,72
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	982 136,57	1 043 783,99
Tilinpäätössiirrot:		
Poistoeron lisäys(-) / vähennys (+)	259 253,67	-39 142,94
Tuloverot	309 752,87	262 693,42
TILIKAUDEN TULOS	931 637,37	741 947,63

Tuloslaskelmalla tapahtuu myös muutoksia. Suunnitelman mukaiset poistot muuttuvat, koska leasingkoneista ei tehdä poistoja. Liiketoiminnan muut kulut nousevat, koska leasingvuokrat kirjataan tälle tilille. Korkokulut muuttuvat, koska uusista koneista, jotka on hankittu leasingrahoituksella ei synny korkoa. Tuloveron saldo muuttuu samasta syystä, kuin siirtovelat muuttuivat eli

verojaksotuksen takia. Kuten tuloksesta huomataan leasing toisi Yritys X Oy:lle enemmän tulosta, mutta lisäisi kustannuksia. Tuloksen nousu johtuu poistoerojen muutoksesta. Poistoeroa syntyy, kun kirjanpidossa poistetaan enemmän, kuin verotuksessa sallittu maksimi EVL poisto. Poistoeron suuri muutos johtuu siitä, että uusi kalusto on rahoitettu leasingrahoituksella, jota ei voida ottaa huomioon poistoeroissa, koska leasingkoneita ei kirjata yhtiön kalustoon.

Yritys X Oy on käyttänyt uusissa koneissa korotettuja poistoja eli EVL 50 %. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (EVL, Elinkeinoverolaki) 30 § määrittelee, että koneiden, kaluston ja muiden niihin rinnastettavien irtaimen käyttöomaisuushyödykkeiden verovuoden poistojen enimmäismäärä saa olla 25 % hankintamenon jäännöksestä. Korotettuja poistoja koskevat säännökset puolestaan löytyvät laista, joka koskee koneiden, kaluston ja muiden näihin rinnastettavien irtaimen käyttöomaisuushyödykkeiden korotettuja poistoja verovuosina 2020–2025 (laki 1572/2019). Kyseisen lain mukaan verovelvollisella on oikeus tehdä korotettuja poistoja, jos täyttyvät EVL 30§:n ja MVL 8 §:n soveltamisalaan kuuluvien koneiden, kaluston ja muiden tapauksissa korotetut poistot voivat olla enintään kaksinkertaiset verrattuna säännönmukaisiin poistoihin. Laki astui voimaan 1.1.2020 ja sitä sovellettiin alun perin verovuosina 2020–2023 toimitettavassa verotuksessa. Kuitenkin lain voimassaoloaika jatkettiin lailla 1314/2022 ja sitä sovelletaan nykyisessä muodossaan verovuosilta 2020–2025 toimitettavissa verotuksissa. (Verohallinto, 2023.)

Taulukko 3. Tunnuslukujen muutos

Rahoitusvaihtoehto	Leasing	Osamaksu
Omavaraisuusaste	47,50 %	44,60 %
Quick Ratio	1	0,90
Suhteellinen velkaantuneisuus	55,27 %	58,20 %
Käyttökate %	15,53 %	16,35 %
Liiketulos %	5,93 %	6,31 %

Taulukossa 3 nähdään, miten tunnusluvut muuttuisivat, jos vuodesta 2022 kaikki kalustot olisi hankittu leasingrahoituksella. Omavaraisuusaste nousee, joka olisi reippaasti yli hyvän rajan. Tällöin yrityksen vakainvaraisuus kasvaisi.

Quick Ratio kasvaisi ja siirtyisi tyydyttävältä tasolta hyvälle tasolle. Tämä lisää yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloista. Suhteellinen velkaantuneisuus laskisi, koska velan määrä pienenee. Suhteellinen velkaantuneisuus olisi vieläkin korkealla tasolla. Käyttökate % ja liiketulos % laskee, koska leasingkulut näkyvät toimintakuluissa, joka vaikuttaa negatiivisesti näihin tunnuslukuihin.

7.6 Rahoitussuositus

Yritys X Oy:lle rahoitusvaihtoehtojen harkinta on tärkeä osa liiketoimintastrategiaa ja taloudellista suunnittelua. Sekä osamaksurahoitus että leasingrahoitus tarjoavat etuja ja haasteita yritykselle ja suosituksen tekeminen vaatii huolellista harkintaa niiden soveltuvuudesta yrityksen nykytilanteeseen ja tavoitteisiin. Taulukossa 4 vertaillaan leasing- ja osamaksurahoituksen ominaisuuksia.

Taulukko 4. Rahoitusvaihtoehtojen vertailu

Rahoitusvaihtoehtojen vertailu		
Rahoitusmuoto	Leasingrahoitus	Osamaksurahoitus
Käsiraha	Ei	Kyllä
Rahoitusaika	2–5 vuotta	2–5 vuotta
Vakuus	Rahoitettava kohde	Rahoitettava kohde
Omistusoikeus	Rahoituksen antajalla	Rahoituksen antajalla, kunnes osamaksu erät ovat maksettu loppuun
ALV-vähennyskelpoinen	Jokainen vuokraerä	Toimitushetkellä
Kirjanpito, minne kirjataan	Ensimmäinen erä kirjataan taseeseen, jota "poistetaan" kuukausittain sopimuskauden loppuun asti. Seuraavat erät kirjataan tulokseen	Kirjataan taseeseen, josta poistot ja maksetut korot ja kulut kirjataan tuloslaskelmalle
Kirjanpito, vähennyskelpoinen osuus	Vuokrat ovat vähennyskelpoisia	Maksetut korot ja kulut sekä poistot ovat vähennyskelpoisia

Osamaksurahoitus

- Osamaksurahoituksella hankitut koneet ja kalusto siirtyvät suoraan yrityksen omistukseen sopimuskauden alkaessa.
- Osamaksurahoituksessa yritys hankkii kohteen omakseen maksujen suorittamisen jälkeen, mikä voi pitkällä aikavälillä olla kannattavaa.

Leasingrahoitus

- Leasingrahoituksen avulla yritys voi saada nopeammin käyttöön tarvittavan kaluston ilman suuria investointeja, lukuun ottamatta vuokran ensimmäistä erää, jonka voi kirjata taseeseen ja tulouttaa ensimmäisen erän kuukausierissä tulokseen koko sopimuskauden ajan. Se saattaa

myös tarjota joustavampia vaihtoehtoja laajentuessa tai kun tarvitaan uutta kalustoa nopeasti.

- Leasingrahoituksessa harvoin vaaditaan ylimääräisiä vakuuksia, mikä tekee siitä houkuttelevan vaihtoehdon yrityksille, jotka eivät halua sitoa merkittäviä varojaan vakuuksiin.
- Leasingrahoituksessa ei tarvita käsirahaa, mutta leasingin ensimmäinen erä on aina isompi, kuin muut kuukausierät, joka on yleensä verrattavissa käsirahaan.

Yritys X Oy:lle parempi rahoitusvaihtoehto on osamaksurahoitus. Ensinnäkin osa Yritys X Oy:n koneista ja kalustosta altistuvat todella suurelle ulkoiselle rasitukselle, joka myös puoltaa isosti osamaksurahoitusta. Monissa leasingso-
pimuksissa on ehto, että koneen pitää olla hyvässä kunnossa leasingyhtiölle palautuessa. Leasingso-
pimuksissa esiintyy jäännösarvovastuuta, joka voi il-
metä seuraavasti, mikäli esimerkiksi leasingkohde palautetaan huonokuntoi-
sena ja sen nykyinen markkina-arvo on 5 000 €, mutta sopimuksessa on ase-
tettu 15 000 € jäännösarvoksi, Yritys X Oy on velvollinen korvaamaan erotuk-
sen eli 10 000 €. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia yritykselle, mikäli jään-
nösarvovastuu realisoituu. Toiseksi Yritys X Oy:llä on asiakassopimuksia,
joissa on ehtoja liittyen kaluston ja koneiden hankintaan ja kulujen kattami-
seen. Kolmanneksi, jos Yritys X Oy ottaisi koneen leasingrahoituksella ja so-
pimuksen kestoksi määriteltäisiin viisi vuotta ja kone todetaankin vielä käyttö-
kelpoiseksi sopimuksen jälkeen. Ei Yritys X Oy voi lunastaa konetta itselleen
ilman jäännösarvon maksamista. Jonka takia olisi kustannustehokkaampaa
yrityksen hankkia kone osamaksurahoituksella, jolloin Yritys X Oy:lle tulisi puh-
dasta tuloa koneesta sopimuksen jälkeenkin, lukuun ottamatta huolto ja ylläpi-
tokustannuksia.

Vaikka leasingrahoituksella on omat etunsa, kuten nopea saatavuus, tuloksen
ja osan tunnuslukujen parantuminen, osamaksurahoitus näyttää sopivan pa-
remmin Yritys X Oy:n tarpeisiin ja tavoitteisiin, joita on tullut ilmi haastatte-
luissa. Koneiden ulkoinen rasitus on avainasemassa tässä suosituksessa. Yri-
tyksen tulisi kuitenkin jatkossakin seurata rahoitustilannettaan ja sopeuttaa
strategiaansa tarvittaessa muuttuvissa olosuhteissa.

7.7 Yritys X Oy:n toimitusjohtajan kommentit rahoitussuositukseen

Asiakasyritys Yritys X Oy:n toimitusjohtaja kommentoi opinnäytetyössä syntyneitä rahoitussuosituksia. Hän oli erittäin tyytyväinen opinnäytetyön tuloksiin, erityisesti siihen, että työ tukee tämänhetkistä vakiintunutta osamaksurahoitusratkaisua. Opinnäytetyössä tehty perusteellinen tutkimus on osoittanut, että aikaisemmat rahoituspäätökset eivät perustuneet riittävään analyysiin ja tämä työ tarjosi arvokasta tietoa päätöksenteon tueksi. Hänen mielestään osamaksurahoituksen ja leasingrahoituksen vaikutukset taloudellisiin mittareihin on käsitelty selkeästi ja yksityiskohtaisesti, mikä antaa Yritys X Oy:lle toimivan työkalun tulevia rahoitusratkaisuja arvioitaessa. Opinnäytetyössä esitetty perusteltu suositus osamaksurahoituksesta on erityisen arvokas Yritys X Oy:lle ja yritys on kiitollinen tehdystä työstä. Lisäksi yritys aikoo huomioida leasingrahoituksen ominaisuudet ja vaikutukset tietyissä tilanteissa, jota yritys pitää käyttökelpoisena ratkaisuna tarpeen mukaan. Opinnäytetyö vastaa erinomaisesti kalustorahoituksen kysymyksiin, jonka seurauksena toimitusjohtajan mukaan yritys aikoo hyödyntää opinnäytetyötä tulevissa rahoituspäätöksissä.

8 POHDINTA

8.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Laadukkaan ja luotettavan tieteellisen tutkimuksen varmistaminen on olennaisen tärkeää. Dokumentaatio on yksi keskeinen keino lisätä tutkimuksen uskotavuutta, tuoden näkyvyyttä ja jäljitettävyyttä työlle. Tutkimuksen eri vaiheissa tehdyt ratkaisut ja valinnat tulee aina perustella huolellisesti. Esimerkiksi tiedonkeruu-, analysointi- ja tulkintamenetelmiä valittaessa perustelut ovat keskeinen osa prosessia. Tämä edellyttää myös menetelmien perinpohjaista perehtymistä etukäteen, jotta voidaan varmistua niiden soveltavuudesta erilaisiin tutkimusilmiöihin. Näin varmistetaan tutkimuksen arvioitavuus ja tulosten luotettavuus. (Kananen, 2010, s. 69.) Tapaustutkimus toteutettiin hyödyntäen haastattelua ja dokumenttianalyysia tiedonkeruumenetelminä. Näitä

tiedonkeruumenetelmiä pidettiin parhaina valintoina, sillä ne osoittautuivat erityisen soveltuviksi tähän opinnäytetyöhön. Niiden avulla saavutettiin suositus asiakasyritykselle ja hankittiin tarvittavat tiedot opinnäytetyön tueksi.

Aluksi suoritettiin dokumenttianalyysi, jossa tarkasteltiin tilinpäätöstä, vuosikertomusta ja rahoituspäätöksiä. Analysointivaiheessa käytiin systemaattisesti läpi yrityksen nykytilaa ja rahoitukseen liittyvät materiaalit. Tämä kattava läpikäynti muodosti perustan suosituksen laatimiselle.

Yrityksen perustietojen, nykytilan ja tulevaisuuden näkymien keräämiseksi hyödynnettiin haastattelumenetelmää. Pääasiallisesti haastattelu suoritettiin asiakasyrityksen toimitusjohtajan kanssa, mutta muutamia kysymyksiä käytiin läpi toimeksiantajayrityksen toimitusjohtajan kanssa. Haastattelut toteutettiin yksityisesti yrityksen toimistolla ja puhelimitse.

Opinnäytetyön luotettavuutta voidaan perustellusti pitää vahvana, sillä tutkimuksen suoritti henkilö, joka työskentelee aktiivisesti yhteistyössä asiakasyrityksen kanssa. Kaikki yrityksen tiedot ovat peräisin asiakasyrityksen toimitusjohtajalta sekä ValtaSata Oy:n materiaaleista, nämä molemmat ovat tunnettu luotettavana lähteenä. Tietojen oikeellisuutta on tarkkailtu ja varmistettu oman työn aikana, esimerkiksi turvallisuusnäkökulmasta. Kaikki teoriaosuuden lähteet on huolellisesti valittu ja niiden luotettavuus arvioitu ennen sisällyttämistä. Työn toimeksiantajalla sekä asiakasyrityksellä on ollut mahdollisuus tarkastella työtä, mikä lisää opinnäytetyön sisältämien tietojen luotettavuutta.

8.2 Opinnäytetyön sisällön arviointi

Opinnäytetyö kattavasti esittelee osamaksurahoitusta sekä leasingrahoitusta ja niiden roolia yrityksen toiminnassa. Lisäksi se tarjoaa selkeän näkymän, mitä pitää ajatella ja ottaa huomioon koneiden ja kaluston rahoituksessa. Tutkimus vastaa tehokkaasti sille asetettuihin kysymyksiin ja tavoitteeseen päästiin. On tärkeää huomata, että vaikka työ tarjoaa kattavan kuvan koneiden ja kaluston rahoituksesta, osamaksurahoituksen ja leasingrahoituksen huomioon

otettavista seikoista, sen tuloksia ei välttämättä voida yleistää laajasti, sillä suosituksessa on otettu huomioon tutkittavan asiakasyrityksen toimiala, nykytilanne ja tulevaisuuden näkymät. Työ kuitenkin tarjoaa arvokasta tietoa yrittäjille ja muille kiinnostuneille, jotka haluavat ymmärtää investointien ja rahoituksen kysymyksiä.

LÄHTEET

Alma Talent. (n.d.). Käyttökate-%. Haettu 30.01.2024 osoitteesta <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/kayttokate-prosentti/>

Alma Talent. (n.d.). Liiketulos ja liiketulos-%. Haettu 30.01.2024 osoitteesta <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/liiketulos-ja-liiketulos-prosentti/>

Bisnes.fi. (n.d.). Leasing. Haettu 27.09.2023 osoitteesta <https://bisnes.fi/leasing/>

Danske Bank. (n.d.). Vahvista yrityksesi maksuvalmiutta. Haettu 21.09.2023 osoitteesta <https://danskebank.fi/yrityksille/ratkaisut/rahoitus-ja-sijoittaminen/leasingrahoitus>

Eriksson, P. & Koistinen, K. (2014). Monenlainen tapaustutkimus. Kuluttajatutkimuskeskus.

Eskuri, H. (2009). Investointien rahoitusvaihtoehdot. Leasing, osamaksu ja laina. (AMK-opinnäytetyö, Metropolia Ammattikorkeakoulu). Theseus. <https://www.theseus.fi/handle/10024/5900>

Järvenpää, M., Länsiluoto, A., Partanen, V. & Pellinen, J. (2010). Talousohjaus ja kustannuslaskenta. WSOY.

Kananen, J. (2015). Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Suomen Yliopistopaino – Juvenes Print.

Kananen, J. (2017). Laadullinen tutkimus pro gradu ja opinnäytetyönä. Suomen Yliopistopaino – Juvenes Print.

KILA. (16.11.2021). Osamaksuvelkojen merkitsemisestä taseeseen. Haettu 06.02.2024 osoitteesta <https://kirjanpitolautakunta.fi/-/osamaksuvelkojen-merkitsemisesta-taseeseen>

Laki osamaksukaupasta 91/1966 muutoksineen. Haettu 08.09.2023 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1966/19660091>

Leppiniemi, J. (2009). Rahoitus. (5., uudistettu painos). WSOY.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. (2023). Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. (12., uudistettu painos). Alma Talent.

Liikanen, J. (13.06.2016). Leasingrahoituksen edut ja haitat. <https://www.visma.fi/blog/leasingrahoituksen-edut-ja-haitat/>

Nordea. (n.d.). Osamaksu yritykselle. Haettu 08.09.2023 osoitteesta
<https://www.nordea.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/rahoitus/osamaksu.html>

Nordea. (n.d.). Yrityslainan etuja yrityksellesi. Haettu 02.02.2024 osoitteesta
<https://www.nordea.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/rahoitus/yrityslaina.html>

Nordea. (n.d.). Yritysleasing – onko leasing sopiva ratkaisu yrityksellesi? Haettu 02.02.2024 osoitteesta
<https://www.nordea.fi/yritysassiakkaat/palvelumme/rahoitus/leasing.html>

Ojala, M. (16.03.2022). Rahoitusleasing – huomaa kirjanpidon ja verotuksen erot. Haettu 06.02.2024 osoitteesta
<https://tilisanomat.fi/kirjanpito-ja-verotus/rahoitusleasing-huomaa-kirjanpidon-ja-verotuksen-erot>

One Leasing Finland Oy. (07.05.2020). Vinkit helppoon leasing-prosessiin. Haettu 03.09.2023 osoitteesta
<https://oneleasingfinland.fi/ajankohtaista/vinkit-leasingiin/>

Osuuspankki. (n.d.). Osamaksurahoitus. Haettu 03.09.2023 osoitteesta
<https://www.op.fi/yritykset/rahoitus/investoinnit/osamaksurahoitus>

Osuuspankki. (n.d.). Yrityslainan vakuudet. Haettu 05.01.2024 osoitteesta
<https://www.op.fi/yritykset/rahoitus/vakuudet>

Suomi.fi. (09.01.2019). Investointien suunnittelu. Haettu 06.02.2024 osoitteesta
<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-rahoitus-ja-tuet/rahoituksen-suunnittelu/opas/yritystoiminnan-rahoituksen-suunnittelu/investointien-suunnittelu>

Suomi.fi. (28.12.2021). Yrityksen pääoma. Haettu 03.09.2023 osoitteesta
<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-rahoitus-ja-tuet/rahoituksen-suunnittelu/opas/yritystoiminnan-rahoituksen-suunnittelu/yrityksen-paaoma>

ValtaSata Oy. (2023). Haettu 07.09.2023 osoitteesta
<https://www.valtasata.fi/>

Verohallinto. (31.01.2023). Koneiden ja laitteiden korotetut poistot verovuosina 2020–2025. Haettu 08.02.2024 osoitteesta
<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/82959/koneiden-ja-laitteiden-korotetut-poistot-verovuosina-2020-2025/>